

Narva

31.10.2018 nr 933-k

Narva linna välisvalgustus

1. ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

Narva linna välisvalgustuse arendamine on suunatud valguslahenduste funktsionaalse ja esteetilise külje parandamisele. Tähtsaks peetakse linna atraktiivse välisilme ja ajaloolise pärandi, sh muinsuskaitsete väärtuste esiletoomist. Samuti on tähelepanu pööratud elukeskkonna liiklusohutusele. Narva välisvalgustuse puhul on rõhuasetus turvalisusel, parkide, hoonetevaheliste jalgteede ja suurema turvariskiga piirkondade valgustamisel. Seejuures on eesmärk tagada rajatiste – tänavate, kõnniteede, rattateede ja väljakute optimaalne funktsionaalne valgustus, mis vastaks normatiividele.

Narva linna eesmärk on vähendada kõikide valgustuspunktide energiatarvet, kahandades valgustite keskmist võimsust ning võttes kasutusele energiasäästlikud LED-valgustid ja teised tehnoloogiad. Energiasäästumeetmete kasutusele võtmise peamised kriteeriumid on majandustõhusus ja vastavus teevalgustuse standardile.

Narva linna tänavatel välisvalgustuses kasutatakse kõige suurema elektritarbimisega naatriumlampe. Naatriumlampide väljavahetamisel LED-lampide vastu on energiatõhusus märkimisväärne. Kaasaegsed tehnoloogiad aitavad energiakulusid säästa, mis võimaldab vähendada elektrienergia tarbimiskulusid ligikaudu 70%.

LED-lambid parendavad ka linna ohutust ja heaolu. Nimelt on turvakaamerate pildi kvaliteet valge valgustuse puhul tunduvalt parem ja kindlasti suurendab hea valgustus tajuvat turvalisust.

Tänavavalgustus on kujunenud iga linnakeskkonna lahutamatuks osaks, mis tagab elanikele turvalise ja ohutu liiklemise ning võimaldab ühtlasi muuta linnaruumi kellaajast sõltumata avatuks ja aktiivselt kasutatavaks. Samas teede ja tänavate valgustamisega seotud kulud on energiahinna kasvades muutunud koormaks paljudele omavalitsustele, mistõttu otsitakse järjepidevalt uusi lahendusi energiasäästuks. Levinud energiakokkuhoiu meetodiks nii Eestis kui mujal on lambipirnide väljakeeramine ja valgustite väljalülitamine. Samas ei tohiks saadav kokkuhoid tulla linnaelanike turvatunde ja liiklusohutuse arvelt, kuivõrd uued lahendused võimaldavad tunduvalt intelligentsemat lähenemist energiakokkuhoiule – üheks võimaluseks on võtta kasutusele senisest ulatuslikumalt innovatiivsed ja keskkonnasõbralikud leed- ehk valgusdiodlambid.

Kõrgrõhu naatriumlambid nõuavad pidevat hooldust ja neid tuleb välja vahetada keskmiselt iga nelja aasta tagant. LED-lampidel on pikem eluiga ning nad on loodussõbralikud ja kahjutud keskkonnale.

Viimase kümne aasta jooksul on Narva linn tellinud mitmeid ehitusprojekte, kus on kavandatud ka välisvalgustuse rekonstrueerimistõid, kuid mõnedes ehitusprojektides ei ole planeeritud välisvalgustuse rekonstrueerimisel paigaldada LED-lampe.

Narva linna välisvalgustuse nõuded kehtestati Narva Linnavalitsuse 27.05.2013 korraldusega nr 494-k "Narva Linna välisvalgustus" ning 11.01.2017 korraldusega nr 25-k "Narva Linna välisvalgustus". Narva Linnavalitsuse 27.05.2013 korraldus nr 494-k "Narva Linna välisvalgustus" nägi ette Narva linna haldusterritooriumil linnale kuuluva välisvalgustuse rekonstrueerimiseks ja/või uue välisvalgustuse ehitamise ehitusprojektide kavandamisel ning

varem projekteeritud välisvalgustuse rekonstrueerimise ja/või uue välisvalgustuse ehitamise projektide realiseerimisel kavandada ainult LED-lampe või mõni muu energiasäästlikum tehnoloogia.

Narva Linnavalitsuse 11.01.2017 korraldusega nr 25-k "Narva Linna välisvalgustus" täiendati tänavavalgustusele sätestatud nõudeid LED-valgustite osas.

LED-valgustite tootmise turu uurimisel on selgunud, et 11.01.2017 korralduses nr 25-k "Narva Linna välisvalgustus" LED-valgustitele kehtestatud nõuded piirasid konkurentsi konkurentsiseaduse tähenduses. Seoses sellega on tekkinud vajadus parandada LED-valgustite tehnilisi nõudeid lisas 1.

2. ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 30 lõike 1 punkti 3 kohaselt valla- või linnavalitsus lahendab ja korraldab kohaliku elu küsimusi, mis ei kuulu volikogu pädevusse

2.2 Haldusmenetluse seaduse § 68 lõike 2 kohaselt haldusakti kehtetuks tunnistamise otsustab haldusorgan, kelle pädevuses oleks haldusakti andmine kehtetuks tunnistamise ajal.

3. OTSUS

3.1. Tunnistada kehtetuks Narva Linnavalitsuse 11.01.2017 korraldus nr 25-k "Narva Linna välisvalgustus".

3.2. Narva linna haldusterritooriumil linnale kuuluva välisvalgustuse rekonstrueerimiseks ja/või uue välisvalgustuse ehitamise ehitusprojektide kavandamisel ning varem projekteeritud välisvalgustuse rekonstrueerimise ja/või uue välisvalgustuse ehitamise projektide realiseerimisel kavandada ainult LED-lampe või mõnda muud energiasäästlikumat tehnoloogiat.

3.3. Hankedokumentatsiooni koostamisel arhiivis olevate ehitusprojektide alusel, kui ehitusprojektides on ette nähtud linnale kuuluva välisvalgustuse rekonstrueerimine ja/või uue ehitamine, arvestada käesoleva korralduse punktiga 3.2.

3.4. Kehtestada tänavavalgustuse LED-valgustitele minimaalsed nõuded (LISA 1).

4. RAKENDUSSÄTTED

4.1. Käesolev korraldus jõustub seadusega ettenähtud korras.

4.2. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada Tartu Halduskohtu Jõhvi kohtumajas 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavakstegemisest.

Tarmo Tammiste
Linnapea

Ants Liimets
Linnasekretär

Narva Linnavalitsuse 31.10.2018.a. korralduse nr 933-k "Narva Linna välisvalgustus"
LISA 1

1. Valgustite tehnilised nõuded.

	Tüüp	Tingimus
1	Nimipinge (V)	230
2	Nimisagedus (Hz)	50
3	Ühe partii valgustite värvustemperatuuride erinevus (°K)	≥250
4	Minimaalne võimsustegur $\cos\phi$	0,95
5	Värviesitusindeks (CRI)	≥ 80
6	LED-valgusti tööiga (tund) (sõiduteedel)	≥ 100 000
7	Minimaalne valgusti valgusviljakus peale optilisi ja termilisi kadusid (lm/W) (sõiduteedel)	≥ 135 Lm/W
8	IP klass	IP66
9	Vandaalikindluse klass	
	parkides sõiduteedel	IK09 IK08
10	Temperatuuritaluvus (°C)	-40...+50
11	Valgusvärvus (K) langeb vahemikku	
	parkides	3000 K
	sõiduteedel	4000 K
	ülekäiguradadel	5500 K
12	Valgusjaotus	asümmeetriline
13	Jahutuselement	passiivne
14	Kaldenurga muutmise võimalus (°)	
	posti topp konsooli kinnitus	-0...+15 -20...0
15	Valgustegevuse reguleerimise valmidus (1-10V)	10-100% nominaalist
16	Valgusti välisosade pinnaviimistlus	pulbervärv

2. Valgustite üldised nõuded:

1. Valgustid peavad omama kehtivad ENEC ohutusmärgist ja sertifikaati.
2. Valgustites kasutatavad valguselemendid peavad omama ENEC sertifikaati
3. Valgustites kasutatavad liiteseadised (draiverid) peavad omama ENEC ohutusmärgist ja sertifikaati
4. Valgustil peab olema rõhutasandusklapp või membraan, et vältida kondensvee tekkimist
5. Valgusti peab omama CE märgist, millel peab olema vastavusviitele 2006/95/EC ja 2004/108/EC
6. Valgusti peab olema uus, soovitatavalt toodetud Euroopa Liidus ning mitte varem kui 2006.
7. Valgustil peab olema varustatud paigalduskaabliga
8. Kõik valgustid peavad sobima kasutamiseks kohalikes kliimatingimustes.
9. Valgusti peab olema kergelt hooldatav
10. Valgusti peab omama II kaitseklassi

3. Nõuded valgusti konstruktsioonile:

1. Valgusti korpus koos jahutuselemendiga peab olema valmistatud ilmastikule vastupidavast alumiiniumisalast või samaväärsest või paremate soojusvahetuslike omadustega metallist, tagamaks loomulikku soojusvahetust. Sundjahutamist (näit ventilaator, pumbad vms) kasutada ei ole lubatud.
2. Valgusti peab olema eraldi seadmega kaitstud min 10 kV liig- ja impulsspingete eest
3. Valgusti tehniline lahendus peab tagama kliimatingimustele vastava pikaajalise valgustisese mikrokliima, kaitsma valgusti tihendeid ega laskma kondensveel valgustisse tekkida.
4. Valgusti konsoolikinnitus peab tagama valgusti muutumatu asendi konsoolil ka tugevate tuulte korral.
5. Valgusti konstruktsioon peab olema teostatud selliselt, et valgusti korpus, elektroonika ja leedmoodul on sama potentsiaali alla ühendatud ning tagama avatud valgusti korral nii elektroonikale kui ka leedmoodulile kaitse elektristaatilise ülepinge eest.
6. Valgustite liiteseadised peavad olema varustatud juhtimisvalmidusega või olema eelhäälestatud.
7. Valgustid peavad omama vähemalt 5 aastast garantiid valgustile tervikuna. Valgusti varuosad peavad olema kättesaadavad 10 paigaldusajale järgneva aasta jooksul.
8. Eelistatakse elegantset, minimaalset valgustite disaini.

4. Nõuded valgustite tootelehel või kasutusjuhendis esitatavale informatsioonile:

1. Valgusti peab omama tootja firma poolt väljastatud korrektset eesti- ja/või inglisekeelset paigaldus- ja hooldusjuhendit. Hooldusjuhend peab andma selged juhised valgustile lubatud puhastusmeetmete kohta ning muud seadme kasutamisel vajalikku informatsiooni.
2. Valgustid peavad käivituma sujuvalt, nende tooteleht või kasutusjuhend peab sisaldama infot käivitusvoolude suuruse ja aja kohta. Samuti peavad olema välja toodud soovituslikud andmed kaitselülite väärtuste ja rakenduste kohta sõltuvalt valgustite arvust paigaldises.
3. Pakutavatel valgustitel peavad olema valgusarvutuste teostamiseks eulumdata failid, mille kohta võib tellija küsida kahtluse korral mõõtelabori goniomeetrilist protokollit. Valgusarvutusfailid peavad olema saadaval tootja kodulehelt vabalt alla laetavad ilma registreerimise ja parooli taotluseta.
4. Juhul kui tööde käigus tekib vajadus muuta valgusti tüüp teistsuguseks võrreldes projektis ettenähtuga, tuleb teostada uued valgusarvutused ja kooskõlastada need (kirjalikult) tellija, täitja, linnakunstnikuga ja peaarhitektiga.

Lisaks eeltoodule, Narva linna haldusterritooriumil linnale kuuluva välisvalgustuse rekonstrueerimisel ja/või uue välisvalgustuse ehitamisel rakendavad järgmised nõuded:

1. Juhul, kui töid teostatakse alal, mille läheduses olid hiljuti (kuni 2 aastat tagasi) paigaldatud uued valgustid, peab projekterija enne projekteerimist tutvuma kõrval olevate valgustite lahendustega, ning pakkuma variante, mis sobivad juba loodud keskkonda.
2. Ühe linnatänavaga ulatuses peavad kõik valgustid olema sama disainiga. Ei ole lubatud sellised lahendused, kus pool tänavat on lahendatud ühte moodi valgustitega, ning teine - teisega. Erandjuhtudel on lubatud kasutada sama tänavaga puhul mitte täpselt samu, kuid väga sarnase disainiga (nii korpuse kui valguselemendi paigutuse poolest) valgusteid.
3. Ülekäiguradasid valgustavad valgustid peavad olema paigaldatud eraldi postidele. Ei ole lubatud sellised lahendused, kus kõrge masti külge kinnitatakse ülekäiguraja valgustamiseks mõeldud valgustit.
4. Valgustite disain peab olema kooskõlastatud peaarhitektiga.